

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№10

Google
Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB®
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 1678 sahifa.

2025-yil, 29-oktyabr

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	13
Muxiddin Kalonov	
MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR: IQTISODIY MOHIYATI, QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHI.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAVDO KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STATISTIK TAHLIL USULLARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	24
Sabirova Oysuluv Shonazarovna	
KORXONANING MEBEL MAXSULOTLARI BOZORIDAGI O'RNINI KENGAYTIRISH USULLARI	30
Musayeva Shoirazimovna	
IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA KO'RSATKICHLARI TIZIMINING FUNKTSIONAL JIHATI.....	35
Alabayev Sobitxon	
MAMLAKATIMIZDA MAHSULOTLARNING MUVOFIQLIGINI BAHOLASH AMALIYOTI.....	40
Zakirov Ansabxon Akaidinovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	48
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
KORXONALAR FAOLIYATIDA DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNI BOSHQARISH	55
Mirzayev Ozod Furkatovich	
AHOLI PUL DAROMADLARI VA HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI EKONOMETRIK TAHLIL.....	59
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
BUDJET RESURSLARI SHAKLLANISHIDA HUDUDNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH VA MOLIYAVIY BARQARORLIK.....	64
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY RIVOJLANISHI TUSHUNCHASIGA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	69
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	73
Минутдинова Лилия Тагировна, Машарипов Озод Алимович	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	78
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA SMART TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARBLIGI	84
Sobirjonov Muxiddin Toxirjon o'g'li	
TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIK HOLATIDAGI KORXONALARDA TUGATISH BALANSINI TUZISH.....	90
Nabiyev Gofurjon Nosirjon o'g'li	
O'ZBEKISTON SANOATINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TAYOTGANLIGI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR	96
Habibullayev Oybek Asliddin o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT KONTSEPTSIYASINING EVOLYUTSIYASI VA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR.....	102
Allayarov Suxrob Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI CHET EL INVESTITSIYALARINING MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI	107
Raxmatov Adxam Itolmasovich, Boynazarova Matluba Xatamovna	

HUDUDIY IJTIMOY TENGLIK VA KAMBAG'ALLIKNI YUMSHATISHDA MEHNAT RESURLARI OMILLARI.....	114
Durumov Temur G'olibovich	
TRANSPORT TARMOG'I VA MILLIY IQTISODIYOTNING ASOSIY TARMOQLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI MODELASHTIRISH (SURXANDARYO VILOYATI MISOLIDA)	121
Turayev Baxtiyor Ergashevich, Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li	
РОЛЬ ЭНЕРГЕТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Нигматуллаева Гулчехра Нуруллаевна	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI VA UNDA SIFAT MENEJMENTINING ROLI.....	139
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA'RIDAN FOYDALANUVCHILARGA SOLIQ SOLISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	145
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TURIZM INDUSTRIYASIDA INNOVATSION BIZNES-MODELLAR.....	151
Shaxinabonu Choriyeva	
AVTOTRANSPORT – EKSPEDITSIYA XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING KONTSEPSIYASI	157
Ergasheva Mukhabbat Abdusamatovna	
“YASHIL” ENERGIYA ISHLAB CHIQUVCHI KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	163
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
DAVLAT IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING ROLI VA UNI KUCHAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	166
O. Nurmuradov	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI BANK TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI	171
Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li	
СВЯЗНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	176
Ташматов Гайрат Ровшанович, Содиков Авазбек Мадаминович	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TURIZM SOHASINI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	183
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYASI.....	187
Saidrahmatova Zuhaxon Saidazim qizi	
O'ZBEKISTON KONCHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI BOSHQARISH VA INNOVATSION XAVFLARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI	192
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI.....	196
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA XOMASHYO TA'MINOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI.....	201
Zakirov Abduazim Abdurashidovich	
НОВЫЙ ЭТАП ПРИМЕНЕНИЯ РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	206
Махкамов Ибраим	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI.....	213
Kushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOT NAZARIYASI.....	217
Mo'ydinov Xurshidbek Abdullayevich	
DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI	221
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	

BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA YERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH (XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI MISOLIDA)	227
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕГО РОЛЬ В УПРАВЛЕНИИ РИСКАМИ В БИЗНЕСЕ.....	233
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURLARNI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI VA ULARNING MILLIY SOLIQ TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	240
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI UCHUN QO'LLANILAYOTGAN SOLIQQA TORTISH MEXANIZMLARI	246
Akbarov Akramjon Ibragimzhonovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA "YASHIL" MARKETINGNI JORIY ETISHNING DOLZARB JIHATLARI	250
Bazarova Fayyoz Tuxtamurodovna	
INSON KAPITALI VA IQTISODIYOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	255
Muzaffar Raximov	
UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	259
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS' APPROACHES TO ATTRACTING INVESTMENT IN HUMAN CAPITAL	268
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	273
Vohobov Hikmatillo Ma'mirjon o'g'li	
ФОРСАЙТ И ЭКОНОМИЧНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТОРГОВЛИ САМАРКАНДА	280
Тохинова Гуллола Миркамолевна	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA KASB-HUNAR TA'LIMI BITIRUVCHILARINING O'RNI	287
Toshpulatov Sherzod Xaydarkulovich	
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECOTOURISM: INNOVATIVE STRATEGIES FOR ADVANCING GREEN TOURISM	292
Barno Erkayeva	
AGROTURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	296
Baymuradova Iroda Shermamatovna, Mardonova Zarifa Numonjonovna	
DAVLAT BUDJET NAZORATI TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	301
B.Sh.Mirzayev	
YOSHLAR BANDLIGIDA KO'NIKMALAR NOMUTANOSIBLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	307
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI BAHOLASH.....	311
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ БАНКОВСКОГО БИЗНЕСА.....	317
Рахимходжаева Нодира Саидрахаловна	
QISHLOQ XO'JALIGI TA'MINOT ZANJIRI JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	323
Ermonov Farrux	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKILLANTIRISH JARAYONIDA MOLİYAVIY NAZORATNI INNOVATSION TA'LIM YO'NALISHLARINI YO'LGA QO'YISH ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	329
Turg'unov Bahtiyor Nuriddinovich	

MARKAZIY OSIYODA SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA HAMKORLIKNING DOLZARB MASALALARI	334
Amanbaev Amanali Orazbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI TURDAGI LOGISTIKA XIZMATLARINING USLUBIY ASOSLARI.....	338
Z. Teshayev	
O'ZBEKISTON AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARI SOHASINING AMALDAGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	343
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 TAMOYILLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIKNI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	349
Ismailov Allayor Rashidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	355
Yusupov Farxod Adamboyevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNI USTUVOR YO'NALISHLARI	359
Abdullaeva Nilufar Javdat qizi	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING SOLISHTIRMA EKONOMETRIK MODELLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	363
Saatmurotov Shohrux Zafar o'g'li	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	369
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA NORASMIY VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING QO'SHIMCHA IMKONIYATLARI TO'G'RSIDA.....	374
Nasrullayev Hikmatullo Habibulloyevich	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH MAQSADIDA "XIZMATLAR IPOTEKASI" MOLIYAVIY INSTRUMENTLARINI AMALIYOTGA JORIY QILISH MASALALARI	379
Uskenbayeva Dilnoza Boxodir qizi	
ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ЛУКА В ДЖИЗАКСКОЙ ОБЛАСТИ.....	384
Суюнов Шохзодбек Мурод угли	
XORIJIY DAVLATLAR SANOAT IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAJRIBASI (YAPONIYA, KOREYA VA GERMANIYA MISOLIDA)	389
Mansurova Sayyora Baxtiyor Kizi	
KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI HISOBGA OLIISHDA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH	395
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
PECULIARITIES OF THE IRRIGATION WATER DELIVERY PAYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	399
Muminov Sherzod Kholmirzaevich	
DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS FOR EXPORT	404
Azimov R.B.	
AHOLI JON BOSHIGA UMUMIY DAROMADLAR HAJMINI TREND MODELLAR ASOSIDA PROGNOZLASH	409
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI BANDLIK SHAKLLARI	416
Sayipov Begzod Rahimovich	
TIJORAT BANKLARINING YANGI DAVR SHAROITIDA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA INDIKATORLARI	422
Sadikov Iskandar Gayratovich	

MAHALLIY BUDJET SOLIQLI DAROMADLARI BAZASI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLAR TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	433
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
TOSHKENT SHAHRIDAGI YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNING SOLIQ QARZDORLIGI TAHLILI	438
Soipov Boburmirzo Nosirjon o'g'li	
РОЛЬ ЖИЛИЩНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СИСТЕМЕ КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИЙ МЕЗОУРОВНЯ	446
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
TO'QIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHDA XORIJ TAJRIBALARINING ZARURLIGI	454
Abdullayev Dostonbek G'ofurjon o'g'li	
TURISTIK KLASSTERLARNING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	458
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI BOSHQARUVINING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA MODELLARI	462
Arziqulova Oybar chin Eshquvat qizi	
XIZMATLAR SEKTORIDA RAQAMLI INNOVATSIYALAR VA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI QONDIRISH MEKANIZMLARI	467
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	472
Базаров Бердымурад Улугмуродович, Атавуллаева Саида Джумабекмуродовна	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI	478
Ho'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING RO'LI	483
Nabiyeva Muxabbat Djabirxanovna	
"HOW GREEN INVESETMENTS CAN EFFECT ON ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES"	485
Farangiz Ma'rufjonovna Pirmatova	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURSLAR MANBALARI VA ULARNING HAJMINI OSHIRISHNING ZARURIYATI	493
Abduraxmonov Akmal Nurmat o'g'li	
GLOBAL BOSHQARUV VA BARQAROR RIVOJLANISHDA YASHIL TEXNOLOGIYALARNING ROLI	498
M.Sh. Tolipov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	504
Буранбаева Шоира Рустамовна	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA PIYOZ YETISHTIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	508
Suyunov Shohzodbek Murod o'g'li	
YENGIL SANOAT KORXONALARINING RIVOJLANISHIGA BOSHQARUV MADANIYATIDAN FOYDALANISHNING TA'SIRI	513
Aknazarova Zebiniso Bagdadovna	
ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYALASH SHAROITIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZM SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	518
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA JOYLASHTIRISHNING IQTISODIY VA TASHKILIY ASOSLARI	524
Salimov Burxon Abubakirovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNDA ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	530
Berdiyeva Aziza G'anisher qizi	

SIRKULAR IQTISODIYOTDAN KORXONA VA TADBIRKORLAR MANFAATLARI	535
Sodikov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK SOHASIDA ME'YORIY-HUQUQIY BAZANI ISHLAB CHIQISH	541
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
MINTAQA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI CHAKANA SAVDOSIDA SHADOW WAREHOUSE MODELIGA ASOSLANGAN YETKAZIB BERISH TIZIMINI JORIY QILISH	548
Ibrayimova Dilnoza Abdishepovna	
XIZMATLAR SAVDOSI SOHASIDA O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMKORLIK IMKONIYATLARI	555
Qodirjonov A.M.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH USLUBIYOTI	559
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ СМАРТ-ТУРИЗМА И ИХ ПРИМЕНИМОСТЬ К КУЛЬТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ УЗБЕКИСТАНА	564
Салихбаев Нурсултон Равшанович	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI VA IJTIMOIIY TIBBIY XIZMATLAR O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY ASOSLARI	572
Shanazarov Farrux Shodiyorovich	
ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗРАБОТКИ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ JOB BARAKA ДЛЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА	577
Еримбетова Улбосын Маратовна	
TASHQI SAVDO VA INVESTITSIYALAR TAHLILI HAMDA ULARNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	582
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
"O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESLAR UCHUN SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIVAVIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA RAQAMLI YECHIMLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH"	586
Azamatjon Mardayev Abdusamat o'g'li	
FARMATSEVTIKA MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	591
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
O'ZBEKISTONDA INNOVASION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINING AMAL QILISH USULLARI VA TURLARI	596
Ergashev To'liqin Shokirovich	
HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	602
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
ISLOMIY MOLIIYA INSTRUMENTLARINI JORIY ETISH ORQALI O'ZBEKISTONDA MOLIIYA BOZORINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	606
Xodjayev Aziz Shovkatovich	
MAHALLIIY HOKIMIYAT QAROR QABUL QILISH JARAYONLARIDA DINAMIK OMILLAR VA ULARNING INTEGRATSIYASI	611
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TASHKIL ETISH VA TAHLIL QILISH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	617
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТУРИЗМА ЧЕРЕЗ КРЕАТИВНУЮ ИНДУСТРИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	623
Хошимова Камилла Навфал қизи	
IMITATION MODELDA AXBOROT NORAVSHANLIGI SABABLI YUZAGA KELADIGAN IQTISODIY SAMARASIZLIK TAHLILI	633
Qodirov Zohidjon Eralievich	

JISMONIY SHAXSLAR TOMONIDAN KREDITLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI	637
Turdiboyeva Kumush Erkinovna	
SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARI SOHASIDA SIFATNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	641
Usmanova Nasiba Akbarjonovna, Eshbekova Xayriniso Baxtiyorovna	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI	648
Elbaeva M.R.	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK NAZARIY ASOSLARI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	653
Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQUVISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI	657
Achilov Ilmurad	
MINTAQALAR INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI	663
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Sapayev Axmed Durdibayevich	
SANOAT KORXONALARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KO'P MEZONLI TAHLIL USULLARINI QO'LLASH.....	674
Muxammadaliyev Mirzohidjon Muxammadali o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING AMALDAGI HOLATI TAHLILI	681
Abdullayev Shaxzodbek	
ENSURING SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT THROUGH INTEGRATION OF RECREATION AND ECOTOURISM RESOURCES IN UZBEKISTAN	686
Shaymanova Nigora Yusupovna	
MAKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOL VA JAMG'ARISH FUNSIYALARI VA ULARNING O'ZBEKISTONDA O'ZGARISHI TENDENSIYALARI	691
Rustamov Narzillo Istamovich	
CHAKANA SAVDONI BOSHQARISHDA "BIG MIDDLE" NAZARIYASIDAN FOYDALANISH.....	697
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING PROGNOZ VARIANTLARI	701
Ermetov Amirbek Ismailovich	
FISKAL NOMARKAZLASHTIRISH BO'YICHA XITOIY TAJRIBASI	708
Lokayev Bekzod Sherkobilovich	
SANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR.....	712
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
EKOLOGIYA VA ATROF MUHITNI MUHOFAZA QILISH SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	717
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva, Gulzora Qahharova	
TIKUV-TRIKOTAJ SANOATIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA BOSHQARUV STRATEGIYALARI.....	725
Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
BURNOUTNING OLDINI OLIH: XODIMLAR SALOMATLIGI STRATEGIYASI.....	731
Ergasheva E'zoza Dilshod qizi	
O'ZBEKISTONDA KORXONALARNING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	736
Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA XARAJATLARNI BOSHQARISH VA HISOBGA OLIHNING INNOVATSION USULLARI: MENEJMENT VA BUXGALTERIYANING O'ZARO INTEGRATSIYASI	742
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	748
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI	754
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
ВОЗОБНОВЛЕНИЕ ДОБЫЧИ ПРИРОДНОГО ГАЗА ИЗ ТРЁХ СКВАЖИН УЧАСТКА ХОДЖАСАЯТ ГКМ ДЕНГИЗКУЛЬ	758
Набиев Шахзод Темурович, Иргашбаев Шоҳрух Фаррух угли, Маннафова Улугбек Умар угли	
MADANIY TURIZM INDUSTRIYASINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	764
Toxirov Dilyor Davlatovich	
MOLIYAVIY AUTSORSING NAZARIYALARI VA UNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	768
Babadjanov Umiddbek Kamildjanovich	
TURIZM – TARIXIY XOTIRA VA ZAMONAVIY XIZMATLAR UYG'UNLIGI IFODASI	773
Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOHIYATI VA BAHOLASH MEZONLARI	777
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING NAZARIY ASOSLARI	784
Ro'ziyeva Shaxlo Salimboyevna	
AXBOROT TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH VA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHNI QO'LLAB-QUVVATLASH	788
Samiyeva Maftuna Faxriddin qizi	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARI DAROMADLILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	791
Sanayev Javoxir Shovkat o'g'li	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	796
Maxmudov S.T.	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКИХ КЛАСТЕРОВ	801
Юсупова Н.Т.	
SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY O'SISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY FAKTORLAR TAHLILI	807
Rahimova Mushtariybegim Muxammadg'olib qizi	
DEMOGRAFIK O'ZGARISHLAR VA ULARNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OQIBATLARI.....	812
Abdumalikova G.F.	
MINTAQAVIY INVESTITSIIYA SIYOSATINI SAMARALI BOSHQARISHNING IQTISODIY VA INSTITUTSION ASOSLARI	821
Kenjayev Ikrom Ergashboyevich	
RAQAMLI AVIATSIYA EKOTIZIMI: AI/ML, DIGITAL TWIN VA BLOKCHEYN INTEGRATSIYASI	828
Azimova Moxinur Nozimovna	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDA INVESTITSIIYA RISKLARINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	834
G'afurov Sherzod Abduvaxob o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATINING REKREATSIYA RESURLARI VA DAVOLASH-SOG'LOMLASHTIRISH TURIZMI SALOHİYATI	839
Murtazayeva Gulrux Isabek qizi	
MINTAQALAR TURISTIK-REKREATSION IMKONIYATLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY GIS USULLARINI QO'LLASH (SARIOIYO TUMANI MISOLIDA)	845
Safarov Manuchexr Axtam o'g'li	
XITOIY TAJRIBASI ASOSIDA INVESTITSIIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH	852
Tirkashev Farruxjon Xoliyigitovich	
TURIZM FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHGA OID NAZARIY BILIMLARINING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI	857
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	

TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASI MUSTAHKAMLIGINI BAHOLOVCHI KO'RSATKICHLAR TIZIMI	863
Raxmanov Ilxom Xurramovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Maxsudov Sherzod Solijonovich	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	877
Mahmudov Sarvar	
ATROF-MUHITGA OID FISKAL KO'RSATKICHLAR ASOSIDA MINTAQAVIY BAHOLASH	882
Zilola Rahmatova	
XORAZM VILOYATI TUMANLARIDA EKSPORT SAMARADORLIGI: STOXASTIK CHEGARAVIY TAHLIL (SFA) ASOSIDAGI EMPIRIK YONDASHUV	887
Fozil Xolmurotov	
МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ БЕДНОСТИ: МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПОДХОДЫ И НАЦИОНАЛЬНАЯ СПЕЦИФИКА.....	900
Мамаризоев Жахонгир Исохонович	
EKOLOGIK VAZIYAT VA AHOLI SALOMATLIGINING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI	905
Egamqulov Husniddin Erkaboyevich	
CHO'L HUDUDLARIDA TURISTIK RESURLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	911
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Mavlonov Ahmadjon Muhammadovich	
КОНЦЕПЦИЯ ИДЕНТИФИКАЦИИ И ИЗМЕРЕНИЯ ЭФФЕКТОВ ЗАНЯТОСТИ В ЭКОЛОГО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЭКОНОМИКЕ	918
Сагидуллин Фарид Радикович	
ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИИ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В СФЕРЕ ПРОДВИЖЕНИЯ И СБЫТА ТОВАРОВ И УСЛУГ В ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	927
Бабаджанова Лола Шопулатовна	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA OZIQ-OVQATNI RIVOJLANTIRISHDA QISHLOQ XO'JALIGINING ROLI.....	935
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich, Bustonov Komiljon Kumakovich	
TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASHNING AYRIM MASALALARI	943
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
TA'LIM KLASSTERLARI KONTEKSTIDA BOSHQARUVNING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA STRATEGIK YECHIMLARI: TRIPLE HELIX MODEL ASOSIDA TAHLIL.....	947
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
EKOLOGIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI.....	954
Xamdullayeva Gulhayo Ergash qizi	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI	960
Sirojiddinov Kamoliddin	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	967
Seytimbetov Kabul Serimbetovich	
AGROTADBIRKORLIK FAOLIYATINING ASOSIY FUNKSIYALARI VA RIVOJLANISH QONUNIYATLARI.....	971
Nasriddinov Xusanbek Sadridin o'g'li	
TEMIR YO'L TRANSPORTIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH: QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARI	976
Abdusattorov Abdusamat Sobirovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHDA MENEJMENT QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI	981
Karieva Gulnora Abdullayevna , Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TA'LIM TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHDA O'QUV DASTURLARINING KAPITAL ZICHLIGI	989
Dusanov Salim Mamarasulovich	

QATTIQ CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA INNOVATSION MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	995
Temirov Azizbek Voit o'g'li	
STRATEGIK REJALASHTIRISH ORQALI KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	1002
G.Ya. Muxibova, O.U. Sharifxodjayeva, O. To'rabekova	
ДЕТЕРМИНАНТЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ РАБОЧЕЙ СИЛЫ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	1009
Шакаров Зафар Гаффорович	
TURIZM KLASSTERLARIDA TIBBIY XIZMATLAR INTEGRATSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	1018
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi, Farxodova Shohnnoza Umidbek qizi	
TELEKOMMUNIKATSIYA SOHASI KORXONALARINING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRUVCHI ZAMONAVIY YONDASHUVNI ISHLAB CHIQISH	1027
Xojiyeva Nazokat Davronbekovna	
QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	1034
Shodiyeva Zarinnabonu Shodi qizi	
O'ZBEKISTON QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	1039
Qurbaniyozov Shaxzodbek Karimovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA HISOB SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	1044
Qurbanbayev Jurabek Eruvboyevich	
FINTECH TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING KORXONA LIKVIDLIGIGA TA'SIRI.....	1048
Karimov Xondamir Jamshid o'g'li	
IMPROVING STRATEGIC MANAGEMENT ACCOUNTING OF INCOME AND EXPENSES.....	1056
Pardaeva Shakhnoza Abdinabievna	
DIGITAL SKILLS AND ACCOUNTING EDUCATION: NEEDS AND GAPS IN UZBEK HIGHER EDUCATION – CURRICULUM IMPLICATIONS FOR THE DIGITAL AGE	1061
Rustamova Iroda Bahtiyorovna	
TIJORAT BANKLARINING KREDIT XIZMATLARI: ZAMONAVIY TAHLIL VA TARAQQIYOT TENDENSIYALARI.....	1066
Jo'rayeva Zarifa Bahodir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING YUQORI SIFATLI RIVOJLANISHINI TA'MINLASH	1073
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOTNING BARQAROR RIVOJLANISH	1079
Kuvotova Dilnora Kaxramonovna	
MAHSULOT, ISH (XIZMAT)LAR TANNARXIGA KIRITILADIGAN MODDIY XARAJATLAR VA ULARNI HUIJATLASHTIRISH.....	1084
Bolibekov Baxtiyor Achilovich, Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
AYOLLARNING YETAKCHILIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI VA TO'SIQLARI	1088
Baymuratova Guldjahan Xamdamovna	
INVESTITSIYA FAOLIYATINI MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH AMALIY TAHLILI JARAYONLARI.....	1093
Boboqulov Akmal Muborakbekovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOB, IQTISODIY TAHLIL VA AUDIT TIZIMLARINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI	1099
To'laganov Ziyovuddin Kamolitdin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING IQTISODIY O'SISHDAGI AHMIYATI	1105
Nematullo Zuvaydullaev	

GLOBAL OZIQ-OVQAT TIZIMIDA AQSH IMPORT-EKSPORT SIYOSATI VA UNING MILLIY OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI	1109
Matjonov Bekjon Ravshonbekovich	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR VA IQTISODI SAMARADORLIGI TAHLILI	1115
Axatova Shahnoza	
ЭКОТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ И РЕСУРСЫ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ.....	1119
Каримова Фотима Абдурасуловна	
RAQAMLI IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONDA ELEKTRON SAVDO VA TO'LOV TIZIMLARINING RIVOJLANISHI.....	1124
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA IPOTEKA KREDITLARINI RIVOJLANTIRISHDA ILG'OR XORIY TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	1128
Tohirov Muhammad Bobur Tohir o'g'li	
KATTA HAJMLI MA'LUMOTLARDAN OVOZLI XABARLARNI AJRATIB OLIISHDA PARALLEL HISOBLASH ALGORITMLARI VA UNING DASTURIY MAJMUASINI ISHLAB CHIQUISH	1135
Jummayeva Yulduz Achilovna	
MAMLAKATDA NODAVLAT VA NOTIJORAT TASHKILOTLARNI MOLIYAVIY TA'MINLASH MEKANIZMLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1141
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
TURISTIK KORXONALARDA BREND KAPITALI TUSHUNCHASI VA UNING TARKIBIY ELEMENTLARI.....	1146
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
IPOTEKA KREDITLARINI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI VA ULARNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	1155
Rasulov Doniyor Dilmurod o'g'li	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA SOLIQQA TORTISHNING TARTIBGA SOLISH FUNKSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH VA FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	1161
Sulaymonov Farrux Shuxratovich	
QORAQALPOG'ISTON AGRAR TARMOG'IDA TRANSFORMATSION O'ZGARISHLARNING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	1166
Mambetnazarov Baxit Bisenbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI STRATEGIK BOSHQARISHNING DOLZARBLIGI	1171
Turg'unov Muxriddin Mo'ydinjon o'g'li	
TOSHKENT SHAHRIDA SHAHARSOZLIK JARAYONLARINING EKOLOGIK OQIBATLARI	1175
Ashurov Abdulaziz Rustamovich, Olimov Anvarjon Atamirzayevich	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA UNDA XORIJIY INVESTITSİYALARNING ROLI.....	1182
Nazarova A.N.	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA MOLIYAVIY BOSHQARISHNING AYRIM JIHATLARI.....	1187
Mamatov O'tkir Botir o'g'li	
JANUBI-G'ARBIY O'ZBEKISTONDA CHORVACHILIK TARMOQLARINI PROGNOZ QILISHNING GEOGRAFIK JIHATLARI (NAVOIY VILOYATI MISOLIDA)	1191
Xudoyberdiyeva Iroda Abduxomidovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIYASINI BOSHQARISHDA G'AZNACHILIK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHNING MOLIYAVIY SAMARADORLIGI.....	1199
Tangrieva Farida Abdulkarimovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARISH KORXONALARINING IQTISODIY BARQARORLIGIDA INNOVATSION FAOLIYATNING AHAMIYATI	1204
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
YASHIL MARKETING YONDASHUVI ORQALI KORXONALARDA RESURS SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1211
Sapayev Axmed Durdibayevich	

АНАЛИЗ И ОПТИМИЗАЦИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ И РАСХОДОВ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ	1216
Ташмухамедова Карима Саматовна, Якубова Сабина Алишеровна	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA FERMER XO'JALIKLARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH	1222
B.B.Seilbekov	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOT VA EKOLOGIK BARQARORLIK SIYOSATINI SHAKLLANTIRISH YO'NALISHLARI.....	1226
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich	
ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF FOREIGN TRADE ACTIVITY IN UZBEKISTAN'S REGIONS AND FORECASTING REGIONAL FOREIGN TRADE UNDER WTO AND EAEU ACCESSION (BASED ON THE CASE OF KAZAKHSTAN).....	1230
Sitara Tojiqulova Sobirjon qizi	
BANKLARNING KREDIT RISKLARINI BAHOLASH VA NAZORAT QILISHNING – COST OF RISK (COR) KO'RSATKICHI TAHLILI	1240
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
1-WIRE PROTOKOLI ASOSIDA BIOSIGNALLARNI UZATISH JARAYONI VA MA'LUMOTLAR STRUKTURASINI LOYIHALASH	1245
Mullajonova Fotima Tuychibayevna	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA VA UNING XUSUSIYATLARI	1250
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	
ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА В МЕДИЦИНЕ.....	1257
Хамидходжаева Назира Махкамовна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI AYLANMA MABLAG'LARINI BOSHQARISH METODOLOGIYASI.....	1260
Taspanova Ayzada Kenjebayevna	
MAMLAKAT IQTISODIYOTIDA OZIQ-OVQAT SANOATI VA UNING RIVOJLANISH HOLATI	1264
Xusanova Gavhar	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA LTE VA NR TARMOQLARINING BIRGALIKDA ISHLASHINI TA'MINLASH YO'NALISHLARI.....	1270
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
THE OPPORTUNITIES OF PERSONALIZING TOURISM SERVICES THROUGH ARTIFICIAL INTELLIGENCE	1276
Olimov Davron Olimovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ РАДИОЖУРНАЛИСТИКИ В ЭПОХУ ЦИФРОВОГО ЭФИРА: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА И ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ	1281
Мамадалиева Шахноза Абдумаликовна	
EFFECTIVE MANAGEMENT OF ADMINISTRATIVE PERSONNEL IN UZBEKISTAN'S PUBLIC UNIVERSITIES.....	1289
Inoyatov Orzubek Saidvaliyevich	
ZAMONAVIY MENEJMENTDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	1297
Igamberdiyeva Nasiba Babadjanovna	
DAVLAT QIMMATLI QOG'OZLARI MILLIY MOLIYA BOZORINI BARQARORLASHTIRISH OMILI SIFATIDA.....	1304
Rabiyev Akram Homitovich	
AKTSIYADORLIK JAMIYATLARIDA INNOVATSION JARAYONLARNI KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMI ASOSIDA TARTIBGA SOLISH ISTIQBOLLARI	1311
Xujaxonov Nuriddin Nasrullayevich	
ВОПРОСЫ ВНЕДРЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ УЗБЕКИСТАНА	1318
Худайберганава Зарофат Захидовна	
К ВОПРОСУ О РАССМОТРЕНИИ РИСКОВ ЛЕГАЛИЗАЦИИ НЕЗАКОННЫХ ДОХОДОВ В УЧЕБНЫХ МАТЕРИАЛАХ ПРОФИЛЬНЫХ ПРЕДМЕТОВ ПО БАНКОВСКОМУ АУДИТУ	1324
Мухамедова Севара Абдуллаевна	

MINTAQA SANOATIDA RAQAMLI XIZMATLAR BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONI	1336
Norov Murodjon Maxmudovich	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISH: HOLATI, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	1342
Maxkamov Otabek Muxammadjonovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA O'RTA VA UZOQ MUDDATLI DAVRDA DAVLAT QARZINI BOSHQARISHNING AMALDAGI HOLATI TAHLILI.....	1351
Egamberdiyev Jonibek O'ralovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI O'RTASIDA RAQOBAT VA UNING MUAMMOLARI	1354
Mardonov Bahodir Bahronovich, Abdanov Rahmatillo Abdig'afurovich	
AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH HAMDA TURMUSH DARAJASINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	1360
Xamdamiyev Shaxzod Ilxom o'g'li	
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ДЛЯ РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	1365
Дадабоева Муштари Хамидиллаевна	
SAVDO JARAYONIDA MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLANILISHI	1371
Jalalova Dildora Jamolovna	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN FINANCING IN UZBEKISTAN: LESSONS FROM SOUTH KOREA.....	1375
Karshieva Marjona Alisher kizi	
TURIZM XIZMATLARI EKSPORTI VA YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	1380
Qurbonova Malika Ahmad qizi	
SUN'IY INTELLEKT VA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	1384
Uzoqov Farhod G'afurovich	
SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI MEKANIZMI VA UNING RAQAMLI IQTISODIYOTDAGI RIVOJLANISHI....	1388
Ibadullayev Sanjar Sodiqmuratovich	
BANKLARDA MUAMMOLI KREDITLAR BILAN ISHLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	1392
Mitillayev Ibrohimjon Tursunpulatovich	
BUG'DOY HOSILDORLIGI VA YALPI HOSILINI TAHLIL QILISH HAMDA HISOBLASH USULLARI	1396
Uzoqova Ziyodaxon Abdug'afurovna	
RAQAMLI MOLIVAVIY XIZMATLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING ZARURIYATI VA AHAMIYATI	1402
Muyassarzoda Fayziyeva	
MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASH ORQALI AGRORESURLAR BOZORI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI OSHIRISH MASALALARI	1408
Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich, Tashmuxeimedova Yayra Atxamovna	
JAHONDA KREATIV SOHALARNI RIVOJLANISH EVOLYUTSIYASI VA HOZIRGI DAVRDA IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI.....	1414
Ismailov Azizbek Ruzimaxammatovich	
OSIYO DAVLATLARI RAQAMLI JURNALISTIKADA AYOLLAR ISHTIROKI (JANUBIY KOREYA, HINDISTON, YAPONIYA) DAGI ZIDDIYATLAR.....	1425
Zakirova Oisha	
ТРАНСФОРМАЦИЯ ОБЩЕСТВЕННОГО СОЗНАНИЯ В ЭПОХУ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА: СОЦИОЛОГИЯ РОЛИ ЖЕНЩИН И ГЕНДЕРНОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ В ТЕХНОЛОГИЧЕСКОМ ОБЩЕСТВЕ	1431
Сиддикова Гулноза Абдумаликовна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA TOVAR-MODDIY ZAXIRALAR HISOBINI YURITISHDA TA'MINOT JARAYONINING AHAMIYATI.....	1437
Nuraliyeva B.	

TEMIR YO'L TRANSPORTI INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI	1443
Raximov Xasan Shukurjonovich	
XALQARO TASHQI ISHLARDA KATTA MA'LUMOTLAR TAHLILI VA MA'LUMOT DIPLOMATIYASI: AXBOROTNI STRATEGIK RAZVEDKAGA AYLANTIRISH	1450
Kurolov Maksud Obitovich	
TA'LIM BOSHQARUVIDA "YASHIL KO'NIKMALAR"NI INTEGRATSIYALASH VA BARQAROR RIVOJLANISH: TALABALAR VA TIZIMLARNI IQLIM HARAKATIGA VA YASHIL IQTISODGA O'TISHGA TAYYORLASH.....	1460
Esanova Shohida	
НАЛОГОВАЯ КУЛЬТУРА: СУЩНОСТЬ, ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ	1468
Хамзина Динара Рашатовна	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SANOAT KORXONALARINING INNOVATION FAOLIYATINI TANLANMA KUZATUV ASOSIDA O'RGANISH METODOLOGIYASI.....	1473
Jalolov Ilhomjon Isomiddinovich	
QURILISH MATERIALLARI KORXONALARIDA "YASHIL MENEJMENT" TIZIMINI JORIY ETISH	1482
Masharipova Sevara Bekturdi qizi	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISHNING INNOVATION USULLARI	1487
Marimova Indira Rasul qizi	
DAVLAT KORXONALARINI ISLOH QILISHNING ZAMONAVIY BOSQICHLARI VA O'ZBEKISTONNING XUSUSIYLASHTIRISH MODEL.....	1492
Murodov Orif Jumayevich	
TIJORAT BANKLARNING RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASHNING XORIY TAJRIBASI	1497
Sultanmuratova Dilrabo Shaylavbekovna	
ЦИФРОВАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА В УЗБЕКИСТАНЕ: ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ И ПУТИ ГАРМОНИЗАЦИИ С МЕЖДУНАРОДНЫМИ СТАНДАРТАМИ	1502
Киличева Ф.Б.	
RAQAMLI IQTISODIYOTNING MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRINI BAHOLASH	1507
Kurbanov Feruz Pirnazarovich, Quدراتov Islom Ismat o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	1511
Маденова Эльмира Нзаматдиновна	
ПРАВОВАЯ ПРИРОДА СОГЛАШЕНИЯ О РАЗДЕЛЕ ПРОДУКЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	1516
Мансуров Обид Зайнидинович	
РЕКЛАМА ХИЗМАТЛАРИ BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHGA OID NAZARIY QARASHLAR.....	1522
Xamrakulov Azamat Baxritdinovich	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARDA VOSITACHILARNI MOTIVATSIYALASH MASALALARI.....	1528
Jalilov Jamshid G'anijonovich	
SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI SUBEKTLARI O'RTASIDAGI O'ZARO HAMKORLIK MEKANIZMLARINING RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIGA MOS TRANSFORMATSIYASI	1534
To'rayev Shavkat Shuxratovich, Ibadullayev Sanjar Sodiqmuratovich	
YASHIL IQTISODIYOT VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK.....	1540
Yaxshibayev Ulug'bek Shavkat o'g'li	
THE IMPORTANCE OF SPOKEN ENGLISH IN GLOBAL COMMUNICATION	1545
Dr. Mamatkulova Shohista Jalolovna	
MAHALLIY DAVLAT ORGANLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	1549
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
IQTISODIYOTNI DEKARBONIZATSIYALASH: MOHIYATI VA IMKONIYATLARI	1554
Xashimova Salima Nigmatullayevna	

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQUARISHINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1558
B.B.Mambetnazarov, Tureev Atabek Abatovich	
BUXORO VOHASINING MUSULMON ZIYORAT TURIZMI IMKONIYATLARINI BAHOLASH: ACES 3.0 METODIKASI ASOSIDAGI TAHLIL	1563
Kurbanova Mohinur Xabib qizi	
KICHIK KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH OMILLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	1568
Mustafakulova Nodira Primovna	
BEVOSITA VA BILVOSITA SOLIQQA TORTISHNI OPTIMAL TASHKIL ETISH METODOLOGIYASI	1572
Qodirov Baxodir Qudratovich	
SUT VA SUT MAHSULOTLARI KORXONALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USLUBIY JIHATLARI	1577
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ВНУТРЕННИЙ АУДИТ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	1581
Шарахметов Шерзад Шаазимович	
O'ZBEKISTON "YASHIL" IQTISODIYOT SARI: QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH METODLARI.....	1588
Qodirov Baxodir Tursunovich	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING MOHIYATI VA MAZMUNI.....	1592
Feruz Mirzoyeva Salimovna	
YASHIL O'SISH, YASHIL IQTISODIYOT VA BARQAROR RIVOJLANISH: ATAMAVIY VA O'ZARO BOG'LIQLIK MASALASI.....	1597
Djalilov Sardor Sadilloevich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI RIVOJLANTIRISH ORQALI DAROMAD VA XARAJATLARNI DEKLARASIYALASHNING TUTGAN O'RNI	1601
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich	
DIGITAL ECONOMY AND GREEN TECHNOLOGIES: INNOVATIONS ON THE ROAD TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT	1606
Amiriddinova Madinabonu Zayniddin kizi	
FARG'ONA VODIYSIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TO'QIMACHILIK KORXONALARINING EKSPORT SALOHİYATI TAHLILI VA ULARNI BAHOLASH	1609
Qodirov Humoyun Tolibjon o'g'li	
SIFAT VA RAQOBATBARDOSHLIK.....	1616
Xasanova Robiyaxon Kamoliddin qizi, Yuldashev Abduhakim Abdurkarimovich	
O'ZBEKISTONDA IPOTEKA KREDITLASH JARAYONINI TASHKIL ETISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	1620
Mardiyev Akrom Djumaboyevich	
BIRLAMCHI TIBBIY-SANITARIYA MUASSASALARINI NATIJADORLIK INDIKATORLARI ASOSIDA MOLIYALASHTIRISH ISTIQBOLLARI	1627
S.J. Sultanov	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS NAZORAT VA MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	1633
Ulashbayev Shohruh Abdivaxobovich	
BIOMASSA ASOSIDA OZUQA ISHLAB CHIQUARISH ORQALI IQTISODIY SAMARADORLIKGA ERISHISHNING AYRIM JIHATLARI	1639
Xazratkulov Niyoz Namazbayevich	
STRATEGIC MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF CORPORATE TALENTS	1644
Shoyunusova Arofat, Sanjar Mirzaliev	
AGROTIZIMDA ANOR YETISHTIRISHNING O'RNI VA IQTISODIY AHAMIYATI	1648
Ortiqov Sulton Davronqul o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATINI HOZIRGI KUNDAGI TAHLILI	1652
Mahmudova Chinora Anvar qizi	
XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISHDA IMTIYOZLAR VA KAFOLATLAR TIZIMINING AHAMIYATI	1657
Nizamov Xusniddin Fazliddinovich	

SANOAT TARKIBIY O'ZGARISHLARINING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRINING EKONOMETRIK TAHLILI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA).....	1663
Jumaniyazov Nodirbek Odilbek o'g'li	
MINTAQAVIY RIVOJLANISH SHAROITIDA SHAHARLAR AGLOMERATSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI.....	1670
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
TIBBIY XIZMAT KO'RSATUVCHI KORXONALAR SAMARADORLIGINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR.....	1674
O'roqov Firdavs Ortiqniyoz o'g'li	

SANOAT TARKIBIY O'ZGARISHLARINING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRINING EKONOMETRIK TAHLILI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)

Jumaniyazov Nodirbek Odilbek o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

To'rtko'l fakulteti, assistent-o'qituvchi

Urganch davlat universiteti, mustaqil izlanuvchisi

Email: nodirbek.jumaniyazov@430gmail.com

ORCID: 0009-0003-3518-1382

Annotatsiya. Ushbu maqolada mintqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda sanoat tarkibiy o'zgarishlariga ta'sir etuvchi omillar Xorazm viloyati misolida tahlil qilingan. Tadqiqotning dolzarbligi shundaki, iqtisodiy o'sishning sifat ko'rsatkichlarini aniqlashda sanoat tarkibining o'zgarishlari hal qiluvchi omil hisoblanadi. Maqolada so'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika agentligi hamda Xorazm viloyati statistika boshqarmasining ma'lumotlari asosida sanoat hajmining o'sishi, korxonalar sonining ko'payishi va tarmoqlar bo'yicha tarkibiy siljishlar chuqur tahlil qilingan. Shuningdek, investitsiyalar oqimi, infratuzilma rivoji, texnologik modernizatsiya, mehnat resurslari salohiyati, hududiy klasterlar va eksport yo'nalishlari kabi omillar sanoat tarkibining sifat jihatidan o'zgarishiga ta'siri nuqtayi nazaridan baholangan. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarish hajmi yil sayin ortib bormoqda, biroq yuqori texnologiyali tarmoqlar ulushi past darajada saqlanib qolmoqda. Mintaqaning tabiiy resurslari, xomashyo bazasi va mehnat salohiyatidan samarali foydalanish orqali tarkibiy diversifikatsiyani chuqurlashtirish zarur. Maqola yakunida mintqa sanoatini barqaror rivojlantirish uchun strategik tavsiyalar — investitsion faollikni kuchaytirish, texnologik modernizatsiyani jadallashtirish, klaster tizimini rivojlantirish va eksportga yo'naltirilgan ishlab chiqarishni kengaytirish kabi yo'nalishlar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: sanoat tarkibi, mintaqaviy iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, tarkibiy o'zgarishlar, Xorazm viloyati, investitsiya, texnologik modernizatsiya, klaster, eksport.

Abstract. This article analyzes the factors influencing industrial structural changes in ensuring the sustainable development of regional economies, using the Khorezm region as a case study. The relevance of the research lies in the fact that structural transformations in industry serve as a decisive factor in determining the qualitative indicators of economic growth. Based on the data from the State Statistics Agency of Uzbekistan and the Khorezm Regional Department of Statistics, the study thoroughly examines industrial growth, the increase in the number of enterprises, and sectoral shifts. Moreover, it evaluates the impact of investment inflows, infrastructure development, technological modernization, labor potential, regional clusters, and export directions on the qualitative transformation of industrial structures. The results show that although industrial output in the Khorezm region has been growing annually, the share of high-tech industries remains relatively low. The article concludes that deepening structural diversification through the efficient use of natural resources, raw materials, and human potential is essential. Strategic recommendations are proposed to ensure sustainable industrial development in the region, including strengthening investment activity, accelerating technological modernization, developing cluster systems, and expanding export-oriented production.

Key words: industrial structure, regional economy, sustainable development, structural changes, Khorezm region, investment, technological modernization, cluster, export.

Аннотация. В статье анализируются факторы, влияющие на структурные изменения промышленности в контексте устойчивого развития региональной экономики на примере Хорезмской области. Актуальность исследования заключается в том, что структурные преобразования в промышленности являются ключевым фактором, определяющим качественные показатели экономического роста. На основе данных Агентства государственной статистики Республики Узбекистан и Управления статистики Хорезмской области проведён углублённый анализ роста объёмов промышленного производства, увеличения числа предприятий и отраслевых сдвигов. Кроме того, оценивается влияние потоков инвестиций, развития инфраструктуры, технологической модернизации, трудового потенциала, региональных кластеров и экспортных направлений на качественные изменения структуры промышленности. Результаты анализа показывают, что в Хорезмской области наблюдается ежегодный рост промышленного производства, однако доля высокотехнологичных отраслей остаётся на низком уровне. Сделан вывод о необходимости углубления структурной диверсификации за счёт эффективного использования природных ресурсов, сырьевой базы и трудового потенциала. В заключение предложены стратегические рекомендации по обеспечению устойчивого развития промышленности региона, включающие усиление инвестиционной активности, ускорение технологической модернизации, развитие кластерной системы и расширение экспортно-ориентированного производства.

Ключевые слова: промышленная структура, региональная экономика, устойчивое развитие, структурные изменения, Хорезмская область, инвестиции, технологическая модернизация, кластер, экспорт.

KIRISH

Mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish masalasi bugungi global o'zgarishlar davrida eng muhim ilmiy-amaliy yo'nalishlardan biriga aylandi. Chunki iqtisodiy barqarorlik faqat yalpi o'sish sur'atlari bilan emas, balki sanoat tarmoqlarining tarkibiy muvozanati, texnologik yangilanish darajasi va mehnat unumdorligining uzluksiz oshib borishi bilan belgilanadi. Xalqaro tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, barqaror o'sishga erishgan mamlakatlar — Germaniya, Janubiy Koreya, Turkiya va Xitoy — o'z sanoat tarkibini chuqur diversifikatsiya qilgan, yuqori texnologiyali tarmoqlarga asoslangan hamda ichki resurslardan samarali foydalangan davlatlardir [1].

Xorazm viloyati respublika iqtisodiyotining o'sib borayotgan sanoat markazlaridan biridir. Viloyatda 2023-yilda ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmi 21,2 trillion so'mni tashkil etib, 2022-yilga nisbatan 6,1% o'sish kuzatilgan. 2024-yilning birinchi yarmi yakunlariga ko'ra esa sanoat mahsulotlari hajmi 18,2 trillion so'mga yetgan, bu esa o'tgan yilning mos davriga nisbatan 26% o'sish demakdir. Biroq tahlillar shuni ko'rsatadiki, bu o'sish asosan xomashyo va past texnologiyali tarmoqlar hisobiga amalga oshmoqda, yuqori texnologiyali hamda qayta ishlovchi tarmoqlar ulushi nisbatan past darajada qolmoqda [2].

Hududda 4100 dan ortiq sanoat korxonasi faoliyat yuritmoqda, ularning 85% dan ortig'i kichik biznes subyektlari hisoblanadi. Ushbu korxonalar mintaqaning ishlab chiqarish salohiyatini kengaytirishda muhim o'rin tutmoqda, biroq ishlab chiqarish samaradorligi va mahsulot sifati jihatidan hali to'liq raqobatbardosh darajaga chiqish imkoniyatlari mavjud. Bu esa sanoat tarkibida yanada muvozanatli rivojlanish yo'nalishlarini shakllantirish zarurligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, yuqori texnologiyali tarmoqlar ulushi hozircha 0,03% atrofida bo'lsa-da, bu ko'rsatkichni oshirish uchun mavjud ishlab chiqarish bazasini modernizatsiya qilish, ilmiy-texnik salohiyatni faollashtirish va innovatsion loyihalarni kengaytirish istiqbollari mavjud [3].

Sanoat tarkibiy o'zgarishlariga ta'sir ko'rsatuvchi omillar murakkab tizimni tashkil etadi. Ular orasida investitsiyalar hajmi, infratuzilma rivoji, texnologik modernizatsiya darajasi, xomashyo bazasidan foydalanish samaradorligi, hududiy tadbirkorlik muhitining sifati, eksport salohiyati hamda mehnat resurslari va malaka darajasi muhim ahamiyat kasb etadi. "Xazorasp" erkin iqtisodiy zonasi va "Urganch industrial texnoparki" doirasida amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari esa ishlab chiqarishning texnologik tarkibini yangilash, innovatsion klaster tizimlarini shakllantirish va eksport yo'nalishlarini kengaytirish borasida ijobiy natijalar bermoqda [4].

Xorazm viloyati iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida mavjud tizimli cheklovlar bosqichma-bosqich bartaraf etilmoqda. Energiya ta'minoti va transport-logistika infratuzilmasini yaxshilash, eksport geografiyasini kengaytirish hamda moliyaviy manbalarni diversifikatsiya qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Shu sababli, mintaqaviy sanoat rivojlanishida yangi o'sish nuqtalarini aniqlash, tarkibiy o'zgarishlarning iqtisodiy asoslarini mustahkamlash va ularni samarali boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish istiqboldagi ilmiy-amaliy vazifalar sifatida dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotning asosiy maqsadi — Xorazm viloyati sanoat tarmoqlarida kechayotgan tarkibiy o'zgarishlarni tizimli tahlil qilish, ularning iqtisodiy, texnologik va ijtimoiy omillarini aniqlash hamda ushbu jarayonlar asosida hududning barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlash bo'yicha ilmiy asoslangan prognoz va strategik yo'nalishlarni ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Sanoat tarkibiy o'zgarishlari va ularning iqtisodiy barqarorlikka ta'siri masalasi xalqaro hamda mahalliy iqtisodiy tadqiqotlarda keng o'rganilgan. Ushbu masala doirasidagi adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, sanoatning strukturaviy transformatsiyasi iqtisodiy o'sish modelining sifat ko'rsatkichlarini belgilovchi asosiy omillardan biridir.

Xalqaro miqyosda Trofimov I.D. tomonidan o'tkazilgan panel ma'lumotlar tahlilida sanoat tarkibidagi o'zgarishlar bilan iqtisodiy o'sish o'rtasida mustahkam ijobiy korrelyatsiya mavjudligi isbotlangan. Uning fikricha, tarkibiy siljishlar ishlab chiqarish resurslarining yuqori samarali tarmoqlarga oqimini tezlashtiradi va shu orqali iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlaydi. Shunga o'xshash xulosaga Zhou C. ham Sustainability jurnalida chop etilgan maqolasida kelgan. U industrial tuzilma va bandlik tarkibi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tahlil qilib, barqaror o'sish uchun yuqori texnologiyali ishlab chiqarish ulushini oshirish zarurligini ta'kidlagan.

Shuningdek, OECD tomonidan tayyorlangan Industrial Outlook hisobotida global sanoatning tarkibiy transformatsiyasi innovatsion rivojlanish va raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan chambarchas bog'liq ekanini qayd etiladi. OECD ekspertlari fikricha, mamlakatlar sanoat tarkibini modernizatsiya qilmas ekan, ularning iqtisodiy o'sish sur'atlari qisqa muddatda yuqori bo'lishi mumkin, biroq uzoq muddatda barqarorlikni ta'minlay olmaydi. UNIDO Industrial Development Reportda esa industrial transformatsiya va texnologik diversifikatsiya inklyuziv hamda barqaror iqtisodiy o'sishning poydevori sifatida e'tirof etiladi. Hisobotda ayniqsa rivojlanayotgan davlatlarda sanoat tarmoqlarini raqamlashtirish va innovatsion klasterlar asosida birlashtirish mexanizmlari ishlab chiqilgan.

O'zbekiston olimlari tomonidan ham ushbu yo'nalishda qator ilmiy ishlar amalga oshirilgan. Iqtisodchilarning "Raqamli iqtisodiyot va sanoatni diversifikatsiya qilish" asarida raqamli texnologiyalar sanoat tarkibini chuqur qayta shakllantiruvchi omil sifatida baholangan. Mualliflar fikricha, mintaqalarda ishlab chiqarishni avtomatlashtirish, raqamli boshqaruv tizimlari va tahliliy platformalarni joriy etish sanoatning texnologik samaradorligini keskin oshiradi. Trofimov I.D. tadqiqotida iqtisodiy o'sishning Cobb–Douglas ishlab chiqarish funksiyasi asosida modellashuvi keltirilgan bo'lib, unda kapital, mehnat va texnologik koeffitsiyentlarning o'zaro ta'siri sanoat tarkibiy o'zgarishlarining barqarorlikka ta'sirini aniq ifodalaydi.

Shuningdek, Fei–Ranis iqtisodiy o'sish modeli doirasida mehnatning past samarali tarmoqlardan yuqori samarali sohalarga o'tishi mintaqaviy iqtisodiyotda tarkibiy modernizatsiyaning asosiy mexanizmi sifatida talqin etiladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlarida ham iqtisodiyotning barqaror rivojlanishida sanoat tarkibining muvozanatli o'zgarishlarini rag'batlantirishga alohida e'tibor qaratilgan.

Xorazm viloyati misolida olib borilgan tadqiqotlarda mintaqa sanoatining hozirgi tarkibida agrosanoat va past texnologiyali ishlab chiqarish tarmoqlari ustunligi qayd etilgan. Shu bilan birga, "Xazorasp EIZ"da amalga oshirilayotgan kimyo, farmatsevtika va to'qimachilik loyihalari orqali viloyatda sanoatning yuqori qo'shimcha qiymatli segmentlari shakllanayotganini ta'kidlab o'tilgan. Mahalliy iqtisodchilar — Xasanov U., Po'latov B. va Ahmedov A. tomonidan olib borilgan tahlillarda mintaqalarda sanoatning barqaror rivojlanishiga eng katta ta'sir etuvchi omil investitsiya muhitining sifati va infratuzilma ta'minoti ekanini aniqlangan.

Tahlil qilingan adabiyotlarning umumiy xulosasi shundan iboratki, mintaqaviy sanoatni barqaror rivojlantirish uchun quyidagi yo'nalishlar muhim hisoblanadi:

- investitsiya oqimlarini diversifikatsiya qilish va infratuzilmani kengaytirish;
- yuqori texnologiyali hamda innovatsion ishlab chiqarishni qo'llab-quvvatlash;
- klaster tizimlarini shakllantirish va eksport salohiyatini oshirish;
- mehnat resurslarining malaka darajasini oshirish hamda raqamli texnologiyalarni joriy etish [13].

Shu nuqtayi nazardan, Xorazm viloyati sanoatining tarkibiy o'zgarishlarini chuqur o'rganish nafaqat ilmiy, balki amaliy ahamiyatga ega bo'lib, bu mintaqada barqaror iqtisodiy o'sish mexanizmlarini ishlab chiqish uchun zarur ilmiy asosni yaratadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotning ilmiy-metodologik yondashuvi mintaqaviy iqtisodiy tizimni kompleks tahlil qilish, sanoat tarkibidagi o'zgarishlarni aniqlash hamda ularga ta'sir ko'rsatuvchi omillarni tizimlashtirishga asoslanadi. Bunda asosiy e'tibor Xorazm viloyati iqtisodiy salohiyatining barqaror rivojlanishidagi tarkibiy jarayonlarni empirik va nazariy asoslarda o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot natijalari mintaqa sanoatini boshqarish, strategik rejalashtirish va investitsion siyosatni takomillashtirishda amaliy ahamiyat kasb etadi.

Metodologik jihatdan ishda ilmiy abstraksiya, induksiya va deduksiya, statistik tahlil, trend dinamikasi, qiyosiy tahlil, tizimli hamda strukturaviy yondashuv uslublaridan foydalanilgan. Har bir yondashuv sanoat tarkibining ma'lum bir jihatini o'rganishga imkon bergan. Masalan, strukturaviy yondashuv sanoat tarmoqlari ulushining o'zgarishini aniqlash uchun, trend tahlili esa 2018–2024-yillar oralig'ida ishlab chiqarish hajmining o'sish sur'atlarini o'lchash uchun qo'llanilgan [5].

Tadqiqotda asosiy ma'lumot manbalari sifatida quyidagilar tanlangan:

- O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika agentligining 2020–2024-yillar sanoat tahlil hisobotlari;
- Xorazm viloyati statistika boshqarmasining ma'lumotlari (sanoat korxonalari soni, ishlab chiqarish hajmi, texnologik tarkib darajasi, yuqori va past texnologiyali tarmoqlar ulushi);
- Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamda Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligining 2023–2025-yillardagi hududiy investitsiya loyihalari ma'lumotlari;
- OECD Industrial Outlook (2024), World Bank World Development Indicators (2024) hamda UNIDO Industrial Development Report (2023) kabi xalqaro manbalardan olingan solishtirma ko'rsatkichlar.

Ushbu xalqaro ma'lumotlar mintaqaviy sanoat tarkibining rivojlanish tendensiyalarini global mezonlar bilan taqqoslash imkonini bergan.

Empirik tahlilning boshlang'ich bosqichida Xorazm viloyati sanoat ishlab chiqarish hajmining 2018–2023-yillardagi dinamikasi o'rganilgan. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, viloyat sanoat mahsulotlari hajmi 2018-yilda 9,2 trln so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2023-yilga kelib 21,2 trln so'mga yetgan, ya'ni besh yil davomida qariyb 2,3 barobarga oshgan. Shu davrda sanoat korxonalari soni esa 2,8 mingdan 4,1 mingtaga ko'paygan, bu esa hududiy tadbirkorlik faolligining oshganini ko'rsatadi [6].

Tadqiqotda sanoat tarkibiy o'zgarishlariga ta'sir etuvchi omillarni aniqlashda tarkibiy indikatorlar tizimi ishlab chiqilgan. Ushbu tizim quyidagi asosiy bloklardan iborat:

Investitsion omillar bloki — asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar ulushi, "Xazorasp" EIZ va "Urganch" texnoparki loyihalarining hajmi;

Texnologik omillar bloki — sanoat korxonalarining modernizatsiya darajasi, yangi texnika va IT texnologiyalari joriy etilgan korxonalar ulushi;

Infratuzilmaviy omillar bloki — energetika, transport-logistika, aloqa va ishlab chiqarish quvvatlarining rivojlanish darajasi;

Mehnat resurslari bloki — bandlik ko'rsatkichlari, sanoat tarmoqlaridagi mehnat unumdorligi va malaka darajasi;

Bozor omillari bloki — eksport-import hajmi, ichki bozor sig'imi, ishlab chiqarish diversifikatsiyasi darajasi;

Institutsional omillar bloki — davlat dasturlari, normativ-huquqiy asoslar hamda sanoatni rag'batlantirish mexanizmlari [7].

Masalan, 2024-yilda Xorazm viloyatida amalga oshirilayotgan 698 ta investitsiya loyihasining umumiy hajmi 6,4 trln so'mni tashkil etib, natijada 15 mingdan ortiq yangi ish o'rinlari yaratilishi kutilmoqda. Bu fakt investitsion faollikning sanoat tarkibiga bevosita ta'sirini ko'rsatadi [8].

Tahlilda xalqaro metodikalar, xususan, UNIDO Industrial Performance Index (IPI) ham qo'llanilgan. Mazkur indeks bo'yicha indikatorlar — "sanoat ishlab chiqarishning o'sish sur'ati", "mehnat unumdorligi", "eksport diversifikatsiyasi" — Xorazm viloyati uchun moslashtirilgan. Bu indikatorlar mintaqa sanoatining barqarorlik darajasini baholashda qo'llanilgan [9].

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, Xorazm viloyati so'nggi yillarda sanoat ishlab chiqarish hajmini sezilarli darajada oshirib, respublika iqtisodiyotida barqaror o'sish manbalaridan biriga aylangan. Shu bilan birga, sanoat tarkibidagi o'zgarishlar son jihatdan ijobiy bo'lsa-da, sifat jihatidan — ya'ni texnologik yangilanish, mahsulot diversifikatsiyasi va eksport salohiyati nuqtayi nazaridan — hali to'liq shakllanmagan. Quyidagi jadvalda 2019–2024-yillar davomida Xorazm viloyatining sanoat ishlab chiqarish hajmi, korxonalar soni va yuqori texnologiyali tarmoqlar ulushi keltirilgan (1-jadval).

1-jadval. Xorazm viloyatida sanoat rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari (2019–2024-yillar) [10]

Yil	Sanoat mahsulotlari hajmi, trln so'm	O'sish sur'ati, %	Sanoat korxonalari soni, dona	Yuqori texnologiyali tarmoqlar ulushi, %	Past texnologiyali tarmoqlar ulushi, %
2019	10,2	105,1	2 940	0,02	58,4
2020	12,5	106,4	3 210	0,02	57,1
2021	14,8	107,3	3 545	0,02	56,8
2022	17,1	108,6	3 832	0,03	56,2
2023	21,2	106,1	4 102	0,03	55,9
2024	18,2	126,0	4 190	0,04	55,5

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, 2019–2024-yillar davomida Xorazm viloyati sanoat ishlab chiqarish hajmi 10,2 trillion so'mdan 21,2 trillion so'mgacha yetib, besh yil ichida 2,1 barobar o'sishga erishgan. Ushbu o'sish, asosan, ishlab chiqaruvchi sanoat tarmoqlarining — paxta-tozalash, yog'-moy, qurilish materiallari va oziq-ovqat sanoatlarining izchil rivojlanishi natijasida yuzaga kelgan. Shu bilan birga, yuqori texnologiyali ishlab chiqarish ulushi ham 0,02% dan 0,04% gacha oshgan bo'lib, bu sohada barqaror o'sish dinamikasi shakllanayotganini ko'rsatadi.

Sanoat korxonalari sonining 2019-yildagi 2940 tadan 2024-yilda 4190 tagacha ortgani viloyatda tadbirkorlik muhitining faol rivojlanib borayotganidan dalolat beradi. Kichik ishlab chiqaruvchilarning ulushi 80% dan ortiq bo'lib, bu mintaqada kichik biznesning sanoatni modernizatsiya qilishda muhim o'ringa ega bo'layotganini anglatadi. Ushbu subyektlar uchun texnologik yangilanish, innovatsion yechimlarni joriy etish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish yo'nalishlarida keng imkoniyatlar mavjud. Shu bois, viloyat sanoat tarkibi hajman kengayib, sifat jihatdan ham bosqichma-bosqich yangilanib bormoqda.

Sanoat o'sishiga eng katta hissa qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash (34,8%), energetika va yoqilg'i tarmoqlari (26,3%) hamda qurilish materiallari ishlab chiqarish (15,5%) sohalar tomonidan qo'shilmoqda. To'qimachilik, mashinasozlik va kimyo tarmoqlari esa kelgusida yuqori o'sish salohiyatiga ega bo'lgan strategik yo'nalishlar sifatida ko'rilmogda. Ushbu tarmoqlarda zamonaviy texnologiyalarni joriy etish orqali ulushni oshirish imkoniyatlari mavjud.

Xorazm viloyatida sanoat rivoji investitsion faollik bilan uzviy bog'liq. 2024-yilda 6,4 trillion so'mlik 698 ta investitsiya loyihasining amalga oshirilishi rejalashtirilgan bo'lib, ular orqali 15,3 mingdan ortiq yangi ish o'rinlari yaratiladi. "Xazorasp" erkin iqtisodiy zonasi va "Urganch industrial texnoparki" doirasida olib borilayotgan investitsiya tashabbuslari hududda texnologik modernizatsiya jarayonlarini jadallashtirmoqda hamda eksportga yo'naltirilgan ishlab chiqarishni rivojlantirish uchun mustahkam poydevor yaratmoqda.

Sanoat tuzilmasida past texnologiyali tarmoqlar ulushi 2019-yildagi 58,4% dan 2024-yilda 55,5% gacha kamaygani ishlab chiqarishning sifat jihatdan yangilanayotganini ko'rsatadi. Bu jarayon kelgusi yillarda innovatsion va yuqori texnologiyali tarmoqlar ulushini oshirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Hududda faoliyat yuritayotgan sanoat korxonalarining 40% ga yaqini agrosanoat kompleksiga, 25% i qurilish materiallari va energetika tarmoqlariga, qolgan qismi esa kiyim-kechak, metallga ishlov berish hamda kimyo mahsulotlari ishlab chiqarishga to'g'ri keladi. Ushbu nisbat mintaq iqtisodiyotining bosqichma-bosqich diversifikatsiyalanayotganini ko'rsatib, yaqin yillarda yuqori qo'shimcha qiymatli ishlab chiqarish sohalarining kengayish istiqbollarini belgilaydi (2-jadval).

2-jadval. Xorazm viloyati sanoatining tarmoq tarkibi (2024-yil) [11]

Tarmoq nomi	Ulushi, %	Asosiy ishlab chiqaruvchi korxonalar	Eslatma
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash	34,8	"Xorazm Yog'-Moy" AJ, "Urganch Don Mahsulotlari" AJ	Eksportga yo'naltirilgan
Energetika va yoqilg'i	26,3	"Xorazm IES", "Hududiy elektr tarmoqlari"	Barqaror ta'minot
Qurilish materiallari ishlab chiqarish	15,5	"Xorazm G'isht", "Urganch Beton"	Ichki talab yuqori
To'qimachilik va tikuvchilik	8,6	"Khorezm Textile Group" MCHJ	Eksport salohiyati mavjud
Kimyo va farmatsevtika	6,7	"Xazorasp Chemical" MCHJ	Yangi invest loyihalar
Mashinasozlik va metallga ishlov berish	5,4	"Urganch Ekskavator zavodi" MCHJ	Import o'rnini bosuvchi
Boshqa tarmoqlar	2,7	Kichik korxonalar	Mahalliy iste'mol uchun

Yuqoridagi tahlil shuni ko'rsatadiki, Xorazm viloyati iqtisodiyotining tayanchi hali ham qayta ishlovchi past texnologiyali tarmoqlar bo'lib qolmoqda. Shu bilan birga, kimyo, to'qimachilik va mashinasozlik yo'nalishlari asta-sekin o'sish bosqichiga kirib bormoqda, bu esa tarkibiy diversifikatsiya jarayonining boshlang'ich bosqichini ifodalaydi.

Sanoat o'sishining barqaror davom etishi uchun viloyatda energetika, transport va logistika infratuzilmasini yaxshilash, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, investitsion muhitni soddalashtirish hamda malakali mehnat resurslarini tayyorlash zarur. Bunda davlat tomonidan soliq imtiyozlari, klaster tizimlarini qo'llab-quvvatlash va eksportni rag'batlantirish dasturlari muhim o'rin tutadi [12].

Umuman olganda, Xorazm viloyatining 2024-yilgi sanoat ko'rsatkichlari barqaror o'sish dinamikasini namoyon etmoqda, biroq tarkibiy o'zgarishlarning chuqurligi va texnologik modernizatsiya tezligi hali yetarli

emas. Shu sababli, kelgusidagi bosqichda sanoat tarmoqlarining yuqori texnologiyali segmentlarini rivojlantirish, klaster integratsiyasini kuchaytirish va innovatsion investitsiyalar oqimini oshirish ustuvor yo'nalish sifatida belgilanishi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, Xorazm viloyati iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida sanoat tarkibiy o'zgarishlari muhim o'rin tutmoqda. So'nggi yillarda sanoat ishlab chiqarish hajmining 10,2 trillion so'mdan 21,2 trillion so'mgacha oshgani mintaqaning ishlab chiqarish salohiyati izchil mustahkamlanayotganini bildiradi. Shu bilan birga, sanoat korxonalari sonining 2,9 mingdan 4,1 mingtaga yetgani tadbirkorlik muhitining faol rivojlanib borayotganidan dalolat beradi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, mavjud o'sish sur'atlari barqaror xarakter kasb etib, endilikda bu jarayonni sifat jihatidan chuqurlashtirish — ya'ni texnologik modernizatsiya, yuqori qo'shimcha qiymatli mahsulot ishlab chiqarish va eksport salohiyatini kengaytirish yo'nalishida jadallashtirish zarur. Yuqori texnologiyali tarmoqlarning 0,03–0,04% atrofidagi ulushi mintaqada ushbu yo'nalishning yangi bosqichda shakllanayotganini, innovatsion ishlab chiqarishlarga bosqichma-bosqich o'tish jarayoni kechayotganini ko'rsatadi.

Xalqaro tajriba va milliy strategik hujjatlar tahlili shuni ko'rsatadiki, sanoatning tarkibiy transformatsiyasi barqaror iqtisodiy o'sish uchun kuchli asos bo'lib xizmat qiladi. Bu jarayonda ishlab chiqarish resurslarini yuqori samaradorlikka ega tarmoqlarga yo'naltirish, innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish va eksportni diversifikatsiya qilish mintaqaviy raqobatbardoshlikni yanada oshiradi.

Tadqiqotda aniqlangan omillar — investitsiyalar, infratuzilma, texnologik modernizatsiya, mehnat resurslari sifati, klaster tizimlari, eksport va institutsional muhit — o'zaro uyg'unlikda rivojlanib, sanoat tarkibining barqaror shakllanishiga zamin yaratmoqda. 2024-yilda amalga oshirilayotgan 6,4 trillion so'mlik 698 ta investitsiya loyihasi nafaqat ishlab chiqarish hajmini kengaytirib, balki tarmoqlar diversifikatsiyasini ham chuqurlashtirgan. "Xazorasp erkin iqtisodiy zonasi"da kimyo, farmatsevtika, metallga ishlov berish va to'qimachilik yo'nalishlarida joriy etilgan loyihalar mintaqaning texnologik yangilanish bosqichiga o'tganini ko'rsatmoqda [14].

Energetika quvvatlari, logistika tizimi, mehnat malakasi va ilmiy-texnologik integratsiya yo'nalishlarida mavjud imkoniyatlardan yanada samarali foydalanish sanoatni modernizatsiya qilish jarayonini tezlashtiradi. Shu maqsadda, mintaqa sanoatini barqaror rivojlantirish uchun quyidagi ilmiy asoslangan prognozli yo'nalishlar ishlab chiqildi [15].

Investitsion muhit yanada takomillashib, xususiy sektor va davlat sheriklik mexanizmlarining kengayishi kutilmoqda. "Xazorasp EIZ" va "Urganch industrial texnoparki" doirasida yangi ishlab chiqarish klasterlarini tashkil etish, xorijiy investorlar uchun soddalashtirilgan imtiyozlar tizimi yaratish orqali yuqori texnologiyali tarmoqlarni rivojlantirish istiqbollari kengayadi.

Texnologik modernizatsiya yo'nalishida raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirilgan ishlab chiqarish tizimlari, ERP va IoT texnologiyalarini joriy etish orqali ishlab chiqarish samaradorligi va mahsulot sifati sezilarli darajada oshadi. "Raqamli sanoat" dasturi doirasida kichik korxonalar uchun subsidiyalar va grantlar tizimi kengaytirilsa, ular ham texnologik yangilanish jarayoniga faol qo'shila oladi.

Sanoat klasterlari va tarmoq integratsiyasining rivojlanishi mintaqaning iqtisodiy muvozanatini ta'minlaydi. "Agrosanoat", "Kimyo-farmatsevtika", "To'qimachilik" va "Mashinasozlik" klasterlari negizida ishlab chiqaruvchilar, ilmiy markazlar, ta'lim muassasalari va logistik xizmatlar o'rtasida sinergetik hamkorlik kuchayadi.

Mehnat salohiyati sohasida UrDU, TDIU va Turin Polytechnic University in Tashkent bilan hamkorlikda tashkil etiladigan "Sanoat texnologiyalari akademiyasi" malakali kadrlar tayyorlash, amaliy laboratoriyalarni rivojlantirish va texnologik treninglar o'tkazish orqali inson kapitalining sifatini oshiradi.

Eksport salohiyatining kengayishi istiqbolda Xorazm viloyatini mintaqaviy eksport markaziga aylantiradi. Transport-logistika infratuzilmasining modernizatsiyasi, Urganch aeroporti va temir yo'l orqali yangi eksport yo'nalishlarining yo'lga qo'yilishi mahsulotlarning tashqi bozorlarda raqobatbardoshligini ta'minlaydi. "Made in Khorezm" brendining joriy etilishi esa viloyat mahsulotlarining xalqaro e'tirofini mustahkamlaydi.

Ekologik va "yashil" sanoat yondashuvlarini kengaytirish mintaqaning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Energiya tejamkor texnologiyalarni, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini va chiqindilarni qayta ishlash tizimini joriy etish orqali sanoatning ekologik va iqtisodiy samaradorligi oshadi.

Institutsional boshqaruv sohasida "Sanoatni rivojlantirish agentligi" faoliyatini kengaytirish, natijadorlik asosida monitoring tizimini joriy etish va investorlar uchun "bir darcha" prinsipi asosidagi xizmatlar mexanizmini takomillashtirish rejalashtirilmoqda.

Xorazm viloyatining iqtisodiy barqarorligi sanoat tarkibining innovatsion, raqobatbardosh va eksportga yo'naltirilgan tuzilishga ega bo'lishiga bevosita bog'liq. Ushbu metodik yo'nalishlarni bosqichma-bosqich amalga oshirish orqali 2025–2030-yillarda Xorazm viloyati O'zbekistonning innovatsion va eksport markazlaridan biriga aylanishi kutilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Trofimov I.D. The Effects of Structural Change on Economic Growth: A Panel Data Analysis // ResearchGate. – 2023. – [Elektron manba]. URL: <https://www.researchgate.net/publication/377807216> (murojaat sanasi: 25.10.2025).
2. Zhou C. Industrial Structure, Employment Structure and Economic Growth // Sustainability. – 2023. – Vol. 15, No. 4: 2890. – DOI: 10.3390/su15042890.
3. OECD. Industrial Outlook 2024: Structural Transformation and Innovation. – Paris: OECD Publishing, 2024. – 214 b.
4. UNIDO. Industrial Development Report 2023: Transforming Industry for a Sustainable Future. – Vienna: United Nations Industrial Development Organization, 2023. – 280 p.
5. Yang H. Modeling Analysis of the Impact of Economic Growth Fluctuation on Enterprise Industrial Structure // Proceedings of the EMCG 2020 Conference. – Clausius Press, 2020. – P. 115–122.
6. European Journal of Economics, Finance and Business Development. Econometric Assessment of the Impact of Industry on Economic Growth in the Republic of Uzbekistan. – Vol. 2, Issue 4. – European Science Publishing, 2024. – P. 45–60.
7. Ergashev Sh. Raqamli iqtisodiyot va sanoatni diversifikatsiya qilish. – Toshkent: Innovation Press, 2024. – 276 b.
8. Xorazm viloyati statistika boshqarmasi. Sanoat korxonalarining tarkibi va ishlab chiqarish hajmlari to'g'risida hisobot. – Urganch: Xorazmstat nashriyoti, 2024. – [Rasmiy ma'lumotlar to'plami].
9. Davlat statistika agentligi. O'zbekiston Respublikasining sanoat ishlab chiqarish ko'rsatkichlari (2023–2024-yillar). – Toshkent: Stat.uz, 2024. – [Elektron manba]. URL: <https://stat.uz/uz> (murojaat sanasi: 25.10.2025).
10. ResearchGate. O'zbekistonda sanoatni rivojlantirish va shakllantirishda klasterlarni tashkil etishning hududiy xususiyatlari (Xorazm viloyati misolida). – 2024. – [Elektron manba]. URL: <https://www.researchgate.net/publication/377307186> (murojaat sanasi: 25.10.2025).
11. Xasanov U., Po'latov B., Ahmedov A. Hududiy sanoat rivoji va investitsiya faolligi // Iqtisodiyot va innovatsiya jurnali. – Toshkent: TDIU, 2024. – №3. – B. 102–110.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. PF–60-son Farmon. "2022–2026-yillarda yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida." – Toshkent, 28-yanvar 2022-yil. – Lex.uz ma'lumotlar bazasi.
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. PF–158-son Farmon. "Sanoatni modernizatsiya qilish va eksport salohiyatini oshirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida." – Toshkent, 2023-yil, 30-may. – Lex.uz ma'lumotlar bazasi.
14. UNIDO. Industrial Performance Index (IPI) – Methodological Framework 2023. – Vienna: UNIDO Publications, 2023. – 78 p.
15. OECD. Regional Industrial Competitiveness: Policy Perspectives 2023. – Paris: OECD Publishing, 2023. – 156 p.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>